

Tortosa havia de ser: la pervivència d'un règim

written by Redacció Unilateral | 23 de novembre de 2020

La **retirada dels símbols franquistes** ha estat sempre una qüestió pendent o no del tot resolta que ha enfrontat els diversos grups parlamentaris. Obre el **debat entre democràcia i franquisme**, així com entre història i el compromís amb les víctimes per tot allò que comporta la seva exhibició, més enllà del fet que com a monument cal conservar-lo, per la realitat que representa i que dona significat a la història del país com tots, i més encara si es té en compte que hi ha alternatives. Un cas emblemàtic d'aquesta controvèrsia és el monument de Tortosa.

La controvèrsia derivada del resultat de la consulta popular que es féu el 2016 a la **capital del Baix Ebre** i que resolgué la voluntat de conservar-lo al lloc on es troba entra en "conflicte" amb la missió del govern i, sobretot val a dir-ho, dels partits majoritaris actuals, de fer complir el compromís de la Generalitat amb el fet de rescabalar les víctimes de la dictadura. Ja aquest any la [Comissió de la Dignitat, Òmnium Cultural i 20 entitats més](#) van denunciar o posar en dubte la seva validesa. És molt gran la constància i resistència que cal perquè certes actuacions –fins i tot reflectides en una llei– siguin dutes a terme i ha estat una lluita que arriba fins a l'actualitat.

La política de memòria històrica duta a terme per la conselleria de Justícia comprèn el pla de fosses, els programes d'identificació genètica, la retirada d'elements de simbologia franquista instal·lats en edificis particulars arreu de les poblacions catalanes i també el canvi de noms de carrers, tot retornant-nos el nom que ja tenien o altres per

tal d'homenatjar figures o protagonistes en diferents àmbits públics per la seva figura, tasca i rellevància. La **nova Llei de Memòria democràtica de 2018**, si bé no resol tots els temes oberts al respecte i la polèmica que ha suscitat, estableix que: “els escuts, insígnies, plaques i altres objectes o esments commemoratius d'exaltació personal o col·lectiva de l'aixecament militar, de la Guerra Civil i de la repressió de la dictadura hauran de ser retirats dels edificis i espais públics” [\[+\]](#).

El debat públic entre què són decisions polítiques i què ha de conservar-se en el lloc original també posa en evidència que tot està vinculat, ja que també es podria pensar en fins a quin punt la ideologia de la majoria de votants en aquest referèndum va influir en la decisió, per tot el que representa el monument en si. El cert és que arreu del món, i en països on hi ha o hi ha hagut règims autoritaris, per una banda han significat símbols de poder, i, per l'altra part, motiu de discussió pel seu sentit en tant que contràries a la **democràcia, la llibertat i la solidaritat** de tots els vençuts i represaliats. Els museus són un bon lloc on conservar-les pel seu caràcter de centres dipositaris destinats a conservar i difondre, com a testimonis del passat –més llunyà o més recent–. No ha estat el cas de països on han estat enderrocats i destruïts pel poble com a expressió de rebuig, sobretot en països asiàtics, per exemple. A Europa i, concretament, en el cas d'Espanya, per tot el que implica el seu règim dictatorial, no ha estat “ben resolt” o, més aviat, continua obert com fa palès la lluita i pugna entre el sector que n'és hereu i favorable vers els sectors més d'esquerres o democràtics.

Malgrat la dificultat per tancar el debat, veurem si s'efectua la retirada del monument i si es pot garantir que, més enllà de divergències ideològiques, la història que la contextualitza no s'oblidi ni es perpetui.